

OPĆE INFORMACIJE		
<i>Nositelj kolegija</i>	Doc. dr. sc. Domagoj Volarević	
<i>Naziv kolegija</i>	ISTOČNA LITURGIKA	
<i>Studijski program</i>	Integrirani filozofsko teološki, Prijediplomski Teološko katehetski studij, Diplomski Teološko katehetski studij	
<i>Status kolegija</i>	Izborni	
<i>Godina studija</i>	2.-5.	
<i>Semestar</i>	Zimski	
<i>Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave</i>	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+4
OPIS KOLEGIJA		
<i>Ciljevi kolegija</i>		
<p>Razlikovati kršćanske Crkve s obzirom na tradicionalnu podjelu na istočne i zapadne.</p> <p>Upoznati istočne kršćanske Crkve, njihovu povijest i liturgijsku baštinu.</p> <p>Upoznati i razlikovati obrede Istočnih Crkava u komparativnom smislu.</p> <p>Analizirati i protumačiti elemente bizantskoga obreda s naglaskom na Božansku liturgiju sv. Ivana Zlatoustoga.</p>		
<i>Uvjeti za upis kolegija</i>		
Poznavanje osnova liturgike.		
<i>Očekivani ishodi učenja za kolegij</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavanje dviju velikih tradicionalnih „skupina“ obreda u kršćanstvu – istočni i zapadni obredi, te posljedično različitih liturgijskih obreda unutar njih. 2. Razlikovanje različitih obreda. 3. Razlučivanje i razumijevanje osnovnih pojmova istočnih liturgija s naglaskom na bizantsku. 4. Shvaćanje i razumijevanje strukture sakramentalnih slavlja; naglasak je na bizantskom obredu. 5. Upoznavanje strukture liturgijske godine bizantskoga obreda. 		
<i>Sadržaj kolegija</i>		
<p>Opći uvod. Zapadni i istočni liturgijski obredi u kršćanstvu (2 sata)</p> <p>Razvoj obredâ (2 sata)</p> <p>Različiti istočni obredi i njihovi izvori (2 sata)</p> <p>Kratak pregled povijesti istočnih obreda (4 sata):</p> <p>Sakramenti (4 sata)</p>		

Sakramenti inicijacije - bizantski obred (6 sati) Ostali sakramenti - bizantski obred - (4 sata) Liturgijsko vrijeme / Liturgijska godina i časoslov (6 sati) Kolokvij (4 sata)							
Vrste izvođenja nastave (staviti X)		☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava		☐ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____			
Obveze studenata							
Pohađanje predavanja. Analiza izvora i čitanje literature. Izlazak na kolokvij.							
Praćenje rada studenata (dodati X uz odgovarajući oblik praćenja)							
Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	0,5
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	
Portfolio							
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu / Način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studentsku obvezu							
Pohađanje i aktivno praćenje predavanja. Vrednovanje razumijevanja predstavljenih tema kroz razgovor na završnom ispitu.							
Obvezna literatura i broj primjeraka u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na kolegiju							
Naslov				Broj primjeraka		Broj studenata	
Božanska liturgija svetoga oca našega Ivana Zlatoustoga, Ordinarijat Križevačke eparhije, Zagreb, 2018. (obrednik)				1			
Konstitucija o svetoj liturgiji «Sacrosanctum Concilium», u Drugi vatikanski koncil: Dokumenti, VII. izdanje (popravljeni i dopunjeno), Zagreb 2008.				1			
Juraj Pavić, Liturgika grčko - slavenskog obreda, Žumberački krijes i Telegram grupa, Žumberak - Stojdraga, 2019.				1			
Јоанис Фундулис, Литургика 1. Увод у свето богослужење, (превод са грчког језика К. Симић), Епархијски управни одбор Епархије Жичке, Краљево, 2004. Transkripcija: Joanis FUNDULIS, Liturgika 1. Uvod u sveto bogoslužjenje, (prijevod sa grčkog jezika K. Simić), Eparhijski							

upravni odbor Eparhije Žičke, Kraljevo, 2004.		
Marko BABIĆ, <i>Istočna liturgija i ikonografija</i> , skripte za potrebe studenata, Split, 2009/2010.		
Dopunska literatura		
<p>➤ Stefano Rosso, <i>La celebrazione della storia della salvezza nel Rito Bizantino</i>, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2010.</p> <p>➤ Недељко ГРГУРЕВИЋ, <i>Увод у православно литургику</i>, Богословски факултет свети Василије острошки – Богословски факултет Светог Саве, Фоча – Либертивил (Илиноис), 2006. <i>Transkripcija: Nedeljko GRGUREVIĆ, Uvod u pravoslavnu liturgiku</i>, Bogoslovski fakultet sveti Vasilije ostroški – Bogoslovski fakultet Svetog Save, Foča – Libertyville (IL), 2006.</p> <p>➤ <i>Чинovníк архијерејског свештенослужења</i>, Манастир Жича, Краљево, 2009. <i>Transkripcija: Činovník arhijerejskog sveštenoslužnja</i>, Manastir Žiča, Kraljevo, 2009.</p> <p>➤ <i>Мали молитвослов. Мали Требник</i>, Свети архијерејски синод Српске православне Цркве, Београд 2016. <i>Transkripcija: Mali molitvoslov. Mali Trebnik</i>, Sveti arhijerejski sinod Srpske pravoslavne Crkve, Beograd 2016.</p> <p>Serijal <i>Liturgija</i>, 8 epizoda, produkcija manastira Ostrog. Dostupno na youtube, na sljedećim linkovima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://www.youtube.com/watch?v=XUgZlrvcumE 2. https://www.youtube.com/watch?v=vdXJdrzL9JA 3. https://www.youtube.com/watch?v=qLZ_6uYQOdU 4. https://www.youtube.com/watch?v=qJxBOImEiV0 5. https://www.youtube.com/watch?v=FI7BtJPdDp4 6. https://www.youtube.com/watch?v=BsG743gRW5E 7. https://www.youtube.com/watch?v=igRKbvsDQb8 8. https://www.youtube.com/watch?v=00q2X2U1Y7A 		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Osobne konzultacije, zajednički razgovor, evidencija o nazočnosti na predavanjima, aktivno sudjelovanje u raspravama, čitanje odabrane teološke literature, evaluacija predmeta i nastavnika putem anonimne ankete.		